

Министерство на образованието и науката

ЦЕНТЪР ЗА КОНТРОЛ И ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Примерен тест

Национално външно оценяване

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА – VII клас

В. „Аз Буки“ продължава поредицата от тестове, включващи учебно съдържание за IV – VII клас. Тестовите са изработени от експерти от Центъра за контрол и оценка на качеството на училищното образование – Министерство на образованието и науката.

В настоящия брой публикуваме примерен тест по „Български език и литература“ за ученици от VII клас – учебна 2015/2016 г.

Досега са публикувани тестове по:

- „Човекът и природата“ за V и VI клас – бр. 4 от 28 януари;
- „Български език и литература“ за VII клас – бр. 5 от 4 февруари;
- „География и икономика“ за VII клас – бр. 6 от 11 февруари;
- „История и цивилизация“ за VII клас – бр. 7 от 18 февруари;
- „Математика“ за VII клас – бр. 8 от 25 февруари;
- „Английски език“ за VI клас – бр. 9 от 2 март;
- „Немски език“ за VII клас – бр. 10 от 10 март;
- „Химия и опазване на околната среда“ за VII клас – бр. 11 от 17 март;
- „Човекът и обществото“ за IV клас – бр. 15 от 14 април.

Прочетете текста и информацията, съдържаща се в таблицата, за да отговорите на въпросите от №1 до №17.

Работи камо хора и хора камо работи

Добре дошли в хотела, в който багажът ви, кафето и чистите кърпи се носят от работи. Новият хотел в Нагазаки, Япония, се казва *Хен-на хотел*, което в превод означава *странен хотел*. Хотелът отвори врати през миналата година. Част от персонала на *Хен-на* е съставен от андроиди, които ще работят като релационисти, сервитьори, обслужващ персонал и гардеробиери. Разработени от Университета в Осака и изработени от японска компания по роботика, много от работите са направени по модел на млади японски жени. Те владеят японски, китайски, корейски и английски език, правят жестове с ръце и мимика с очи. Хотелът ще бъде част от тематичен парк, построен по модела на типично холандско градче. Ако

пожелаят, гостите на хотела ще могат да влизат в стаяте си чрез лицево разпознаване вместо с ключове. Ако хотелът се окаже успешен, компанията би открила още един през 2016 г. Цените за стая с две легла в хотела *Хен-на* започват от \$60 (7000 йени) и ще останат доста под тези на другите хотели в парка, които започват от около \$180. Употребата на работи и възобновяема енергия ще позволи на *Хен-на* да задръжи оперативните си разходи ниски. За гостите, които все пак имат нужда от човешки контакт, хотелът ще наеме персонал от 10 служители.

И докаго в Япония работи заменят хора, в Швеция хората започват да приличат на работи. В комплекса „Епицентър“ в Стокхолм всички

офис служители се превръщат в дроиди, като си имплантират чипове, подобни на тези, които снагат на кучетата. С тяхна помощ те отварят врати, използват копирните машини или споделят информация за професионални контакти. „Ние го наричаме разширена човечност“, казва експертът по нови технологии Фейт Попкорн. Чипът, разработен от шведска фирма, предава радиовълни и е с размера на зрънце ориз. 700-те служители на „Епицентър“ могат да си сложат импланта, като посетят професионален тагуист, който го поставя с дебелия игла. Шведски предприемач мисли, че съвсем скоро хората ще използват чип, за да си шаят за авгубус, в супермаркета или да следят формата си във фитнеса.

Закони на роботиката	Съдържание	Автор
Първи закон	Роботът не може да причини вреда на човек или с бездействието си да допусне на човека да бъде причинена вреда.	
Втори закон	Роботът е длъжен да се подчинява на човека, ако това не противоречи на Първия закон.	АЙЗЪК АЗИМОВ
Трети закон	Роботът е длъжен да се грижи за собствената си безопасност, ако това не противоречи на Първия и на Втория закон.	
Четвърти закон	Роботът е длъжен при всички обстоятелства да се легитимира като робот.	Любен Дилев
Пети закон	Роботът е длъжен да знае, че е робот.	Никола Кесаровски

1. Текстът разказва за:

- А) законите на роботиката
- Б) научнофантастични творби
- В) приложението на роботиката
- Г) производството на работи

2. Текстът е:

- А) научен
- Б) медлен
- В) официално-делови
- Г) художествен

3. Какъв е жанрът на текста?

- А) репортаж
- Б) информационна бележка
- В) статия
- Г) интервю

4. Кое твърдение е вярно според текста?

- А) Всички работи в *Странния хотел* са направени по модел на млади японки.
- Б) Гостите на *Хен-на* хотел могат да влизат в стаяте си чрез пръстови отпечатаци.
- В) Управлението и ръководството на *Странния хотел* са поверени на работи.
- Г) Най-ниската цена за нощувка на човек в хотел *Хен-на* е 60 долара.

5. Кое твърдение за отношението между двата източника на информацията е вярно?

- А) В текста са описани правилата от миналото, а в таблицата се доказва необходимостта от приложението на роботиката в съвременността.
- Б) В таблицата са формулирани основните правила при направата на работи, а в текста е описана възможна им употреба.
- В) Текстът поставя съвременни проблеми, а в таблицата са формулирани закони за бъдещото развитие на роботиката.
- Г) Таблицата съдържа информация за роботиката в Япония и Швеция, а в текста са обобщени основните закони.

6. При комуникацията си с гостите на хотела работите НЕ използват:

- А) език
- Б) мимика
- В) жест
- Г) писмо

7. Като се има предвид информацията от двата източника, кой от законите на роботиката е формулиран със следните мотиви:

„... закон слага край на скъпоструващите увеличения на конструкторите да придават колкото се може по-човешки вид на работите. И на производителите от това недоразумения...“

- А) петият
- Б) четвъртият
- В) третият
- Г) вторият

8. Колко от законите на роботиката са формулирани от писателя Айзък Азимов?

- А) един
- Б) два
- В) три
- Г) четири

Прочетете изречението от текста и отговорете на задачи №9 и №10.

Ако хотелът се окаже успешен, компанията би открила още един през 2016 г.

9. Какво е по състав изречението?

- А) сложно съставно с подчинено определително
- Б) сложно съставно с подчинено допълнително
- В) сложно съставно с подчинено обстоятелствено
- Г) сложно съставно с подчинено подложно

10. Подчертаната глаголна форма е в:

- А) извънтелно наклонение
- Б) условно наклонение
- В) преказана форма
- Г) повелително наклонение

11. С какво значение е употребен подчертаният фразеологизъм в изречението?

Хотелът отвори врати през миналата година.

- А) дадена е възможност на някого да се ползва от нещо
- Б) оказана е помощ на някого да проумее нещо
- В) създадена е излишна заетост за някого
- Г) някой е наказан да започне да говори

12. Защо в изречението са употребени две за-
петан?

*За гостите, които все пак имат нужда от чо-
вешки контакт, хотелът ще наеме персонал от
10 служители.*

А) тъй като сложното изречение се състои от три
прости изречения

Б) защото подчиненото изречение е разположено
между частите на главното изречение

В) защото подчиненото изречение е въведено с
като

Г) тъй като подчиненото изречение е в края на
сложното изречение

13. Като се има предвид информацията от
текста, посочете две длъжности, на които могат
да бъдат „назначени“ работи в хотел „Хен-на“

1).....

2).....

14. Заменете подчертаната част в изречението
с подчинено определително изречение и запи-
шете подчиненото изречение.

*Читът, разработен от шведска фирма, преда-
ва радиовълни и е размера на зрънце ориз.*

.....

Прочетете изречението от текста и отговорете
на задачи №15 и №16.

*Шведски предприемач мисли, че съвсем скоро
хората ще използват чип, за да си платят за ав-
тобус, в супермаркета или да следат формата
си във фитнеса.*

15. Определете вида на изречението по със-
тав.

.....

16. Запишете подчиненото допълнително из-
речение.

.....

17. Преобразувайте пряката реч в изречението в
непряка, като спазвате правилата за пунктуацион-
но оформяне и запазете основното глаголно време.

*„Ние го наричаме разширена човечност“, казва
експертът по нови технологии Фейт Попкорн.*

.....

18. Препишете текста, като редактирате до-
пуснатите правописни и пунктуационни греш-
ки, както и грешките при членуване.

*41 годишен мароканец спечели първият ма-
ратон „Пловдив“. Близо 800 участници от 17
страни се включиха в натриварата по ули-
ците на градът. Маришута който включваше
много от забележителностите на Пловдив
наложи затварянето на важни болеварди. На
много места се образуваха здръствания от
автомобили и това доведе до недоволството
на шофьорите.*

.....

19. От кого бунтовникът мечтае да получи
като оценка за делото си думите:

умря сиромаш за правда, за правда и за свобода...

А) майката

Б) братята

В) либето

Г) народа

20. За коя творба се отнася бележката на ав-
тора?

*Написано е отгет на единадесетте почти то-
гава твърдения за грубост и немузикалност на
нашия език, твърдения, давани от чужденците,
като пишеха за нова България, в това число и ру-
сите. В хармония с тях повтаряха това и самите
българи!*

А) „Немили-недраги“

Б) „Една българка“

В) „Опълченците на Шипка“

Г) „Българският език“

21. Какъв похват НЕ Е използван при изгряж-
дане образа на баба Илиница в разказа „Една
българка“?

А) портретна характеристика

Б) биография на героя

В) речева характеристика

Г) пряка характеристика

22. Образът на чунилат Алон, видян от за-
точениците, в националната памет се свързва
със:

А) създаването на „История славянобългарска“
от св. Паисий Хилендарски

Б) мъченичеството на българските хъллове, про-
кудени от Отечеството

В) разбаването на Ботевата чета във Врачанския
балкан и гибелта на войводага

Г) саможертвата и героизма на опълченците в
битката за свободата на Родинага

23. Срепну заглавие на творбата запишете
жанра на литературната творба.

.....

.....

.....

.....

А) „До Чикаго и назад“

Б) „Опълченците на Шипка“

В) „Неразделни“

Г) „Заточеници“

24. Попълнете таблицага, като в първата ко-
лона запишете буквата, с която е обозначена
портретната характеристика, а във втората ко-
лона посочите името на литературния герой.

А) „Оня, който разказваше, беше един висок мъж
с дребно и надучено от шарката лице, с дълги сини
мустаци и с лукави, дръзки очи. Той носеше едно
огромно извехтало и без копчага палто и громкото
име ...“

Б) „Той беше мургав, висок, чернобрад четирей-
сетгодишен човек с бляскаво черкешко облекло, на-
бучен с оръжие; погледът му, зверски и лют, свете-
ше под високата му космата черкешка гула.“

В) „Бяла пребрадка небрежно бе паднала над
чело, да засени хубавото ѝ лице. Тямнеха гъсти
ресници, мъртвешки склопени.“

Г) „Висок, едър човек беше; но че е сиромаш и
както че ли сиромаш се е родил – и това си личеше:
ризага му беше само кръпки, едро и неумело шито,
поясът му орфан, потурите – също. Беше бос.“

Портретна характеристика	Име на литературния герой

25. Запишете в две-три изречения какво вну-
шават думите от творбата „До Чикаго и назад“:

*Не укудване, не възхищение, не! Едно безгранично
благодарение бе отпечатано на лицата на всички!*

*Очаквайте отговорите на теста
по „Български език и литература“ – VII клас
в брой 18 на „Аз Буки“*

АЗБУК ФОТОКОНКУРС

Моето училище е най-хубавото

Издателство „Аз Буки“ обяви първия по рода си Национален фотоконкурс „Моето училище е най-хубавото“. Той е под патронажа на Вицепремиера и министър на образованието и науката Мезлена Кунева. Снимки за участие могат да се изпращат до 1 ноември 2016 г. Победителите ще бъдат обявени през декември 2016 г. Творбите ще бъдат публикувани в изданието на „Аз Буки“. Научете как да участвате в фотоконкурса в специален календар за 2017 г.

Авторски снимки се приемат на адрес konkurs@azbukl.bg – „За фотоконкурса“. Побече информация за регламента можете да намерите на www.azbukl.bg.

В разширения състав на журито ще участват и ученици от Националната професионална гимназия по полиграфия и фотопрография, чийто снимки публикуваме във всеки брой.

Ния Янева, НПГ по полиграфия и фотопрография

Привлеча ме динамиката на спорта

Ния Янева,
16 години, X клас,
класен ръководител
Владимир Муразейски

– *Ния, защо решихте да направите тази снимка?*
– *Направих снимката на един от най-напрегнатите участници от трасето. Там състезателите имаха голям шанс да се изпреварят и да поведат в класацията. Когато видях трите мотора да приближават, се приготвих за снимка и щом възвяха в кадъра, снимих.*

– *С какво Ви „хвана“ идеята ѝ?*
– *Исках да заснема един по-динамичен спорт, затова избрах мотокрос.*

– *Как и защо се запалихте по фотопрофията?*

– *От малка проявявам любовност към различни фотопарати. Започнах да снимам с най-обикновен апарат и постепенно се запалих. Един ден се заговорихме с мой роднина, който се е занимавал с фотопрография. Той ми каза, че това е професия и има добра реализация. Нямах представа, че в България има училище по фотопрография, но като разбрах, много се зарадвах. И ето ме сега от малкия град Дупница в столицата, ученичка в Националната професионална гимназия по полиграфия и фотопрография.*

– *Накъде виждате бъдещето си?*
– *В бъдеще се надявам да продължа образованието си в България в областта на фотопрографията или графичния дизайн.*

За вас, кандидат-гимназисти

За да бъдем полезни за подготовката на седмочласниците за националното външно оценяване, „Аз Буки“ излиза със специално приложение на брой 19 от 12 май. В него публикуваме примерни тестове за външно оценяване от „банката“ на ЦОКУО, МОН по: *Български език и литература, Химия и опазване на околната среда, Математика, История и цивилизация, География и икономика, Немски език.*

Ключ с верните отговори

на теста по Български език и литература – VII клас.

публикуван в бр. 17 на „Аз Буки“

№ на задача	Верен отговор	Брой точки
1	В	1
2	Б	1
3	В	2
4	Г	2
5	Б	2
6	Г	1
7	Б	2
8	В	1
9	В	2
10	Б	2
11	А	2
12	Б	2
13	Две от следните длъжности: гърдербиери, сервитьори, рецепционисти	2
14	който е разработен от шведска фирма	3
15	сложно смесено изречение	3
16	че съвсем скоро хората ще си поставят чип	3
17	Експертът по нови технологии Фейт Попкорн казва, че това те наричат разширена човечност.	3
18	41-годишен мароканец стечел първия маратон „Пловдив“. Близо 800 участници от 17 страни се включиха в надпреварата по улиците на града. Маршрутът, който включваше много от забележителностите на Пловдив, наложи затварянето на важни булеварди. На много места се образуваша задръствания от автомобили и това доведе до недоволството на шофьорите.	12
19	Г	1
20	Г	2
21	Б	1
22	А	1
23	А) – пътепис; Б) – ода; В) – балада; Г) – елегия	4
24	А) – Македонски; Б) – Джамбалазът; В) – Пенка; Г) – Гунчо	4
25	Трикрайно отрицание във възходяща градиция: изразява неописуемото възмущение, завладяло туристите. С изречение „безгранично благоговение“ е назована необикновената емоция пред чудната игра на природата, съчетана в Ниагарския водопад с тихията сила и ослепителна красота.	6